

Sir Ernest Charles Thomas Troubridge KCMG CB MVO
Сер Ернесї Чарлс Томас Трубриц

Ernest Troubridge

PREFACE

Legacy of Sir Ernest Troubridge

*'The Supreme Command sent the following: The British Envoy in Nis has informed us that the British Government appointed Admiral Troubridge, the Commander of the British Detachment troops taking part in the defence of Belgrade, who is due to arrive to Serbia these days. At the same time, the Government reported that it would send the following for the detachment: 8 1,938 mm guns with 200 rounds each, as well as three artillery men for the guns and other accompanying equipment.'*¹

These words were written in the diary by the first man of defence of Belgrade, General Mihailo Zivkovic on 29th Jan 1915. At that moment, there was a senior British naval officer in Belgrade, as well as several representatives from the French and Russian military navies. Besides, there were around 300 foreign sailors, engineers and coastal artillery gunmen. A layman of Balkan geography may have thought that Belgrade lies on the Black sea coast or that the Kingdom of Serbia has become a naval country after the Balkan wars. However, the arrival of foreign militaries in Belgrade was a result of the Serbian invitation to others to come and help. Namely, the first months of the war showed that the Kingdom of Serbia is everything but ready and prepared to fight the Austro-Hungarian river war ships – otherwise known as monitors. Subsequently the Serbian border towns, Belgrade above all, were disturbed by enemy ships on a regular basis. The Entente agreed to help. Mines and torpedoes, as well as large naval guns were slowly reaching Belgrade. This equipment was followed by smaller groups of Russian, French and British specialists. Around 500 foreign soldiers were posted in Belgrade, along the Danube and the Sava until March, 1915. This was one of the rare episodes

ПРЕДГОВОР

Легат сер Ернеста Трубрица

„Врховна команда доставила ми је ово: Енглески посланик у Нишу известио је да је влада енглеска оставила за команданта енглеској одреда у Одбрани Београда адмирала i. Трубрица, који ће ових дана доћи у Србију. У исто време известила је да ће послати за Србију за употребу овога одреда овај материјал: 8 топова калибра 11.938 mm са по 200 метака на топу као и по три артиљеријске на топу и опрему за топове и остали материјал.¹

Ове речи записао је у свој дневник први човек Одбране Београда, генерал Михаило Живковић, 29. јануара 1915. године. У том тренутку у Београду се већ налазио један виши британски поморски официр, као и неколико представника француске и руске војне морнарице. Поред њих, ту је и око 300 страних морнара, инжењераца и топџија обалске артиљерије. Неко сасвим неупућен у балканску географију могао би помислити да је Београд град на обали Црног мора или да је Краљевина Србија након балканских ратова постала приморска држава. Међутим, долазак страних војника у Београд био је последица српског позива у помоћ. Наиме, први месеци рата показали су да војска Краљевине Србије ни на који начин није била припремљена за борбу против аустроугарских речних ратних бродова – монитора. Тако су српски погранични градови, пре свега Београд, редовно узнемиравани од стране непријатељских бродова. Антанта је пристала да помогне. У Београд су полако пристизале mine и торпеда, као и велики морнарички топови. Ову опрему пратила је мања група руских, француских и британских специјалиста. До марта 1915. године у Београду, али и дуж Саве и Дунава, распоређено је око 500 страних војника. Била је то једна од ретких епизода војне сарадње Србије и Антанте пре одласка српске војске у егзил, и даље на Солунски фронт.

На опште изненађење српске владе, као и Антантиних представника у Србији, Велика Британија је на чело своје малобројне војнопоморске мисије поставила једног контраадмирала. Као највиши по чину, Ернест Трубриц је постао неформални заповедник шароликих страних трупа у Србији. Одмах по доласку у Београд, 22. фебруара 1915. године, адмирал је купио свеску у којој је почео да води свој дневник.² Адмирал Трубриц тада није могао да зна да ће његова судбина бити блиско повезана са Краљевином Србијом током наредних пет година. Последњи унос у дневник записао је 8. марта 1919. године. До тада адмирал је постао део мале групе странаца која је заслужила највиша српска цивилна и војна одликовања.

Каријера адмирала Трубрица била је све само не уобичајена биографија вишег британског поморског официра. Тако и његов дневник одступа од онога што се обично очекује од овог жанра. Његов дневник представља вредно сведочанство о бројним аспектима учешћа Краљевине Србије у Првом светском рату. Међутим, то није само дневник који се тиче Србије. Адмирал је своје фронтоске дужности до средине 1916. године заменио једном врстом војнодипломатске службе. Његова мисија била је да посредује између српске и британске војске. На таквој дужности био је у прилици да се састаје са најмоћнијим војним и политичким личностима Велике Британије. Током путовања Трубриц је бележио и оно што је видео у Италији и Француској. Због тога, на махове, дневник нуди готово панорамску перспективу рата.

Југословенска историографија је сазнала за постојање дневника адмирала Трубрица веома касно, тек 1988. Те године професор Драгољуб Живојиновић обавестио је јавност да је у САД-у добио на увид делове дневника адмирала Трубрица.³ Дневници су се у том тренутку још увек налазили у поседу породице Трубриц. Увид у делове рукописа адмирала Трубрица професор Живојиновић је стекао захваљујући америчком историчару Чарлсу Фрајеру, који је највише учинио на спашавању од забораваче приче о британском војном присуству у Србији 1915. године.⁴ Међутим, професор Живојиновић није имао у поседу читав рукопис, па је тако био принуђен да доноси закључке само на основу делова дневника, пре свега оних који су се односили на Албанску голготу и 1918. годину. Због тога је и његова оцена адмиралове личности била прилично противречна. Наиме, адмирал Трубриц знао је да у свом дневнику понекад буде веома критичан према Србима и њиховом вођству. Могуће је да је ова чињеница одбијала потенцијалне приређиваче овог дневника, па се о дневницима у Србији од краја 1980-тих до 2015. године није готово ништа знало.

Дневник је у међувремену из породичног власништва доспео у Империјални војни музеј у Лондону. Додуше, неколико свезака није сачува-

showing cooperation between Serbia and the Entente, before the Serbian military was exiled and deployed to the Salonika front later on.

To the surprise of the Serbian Government, as well as the Entente's representatives in Serbia, Great Britain appointed a rear admiral to head its small military naval mission. As the most senior in rank, Ernest Troubridge became an informal commander of the manifold foreign troop contingent in Serbia. The Admiral, immediately upon his arrival in Belgrade on 22nd Feb 1915, buys a notebook and starts writing his Diary.² Admiral Troubridge could not have even dreamt at that time that his destiny would be closely related to the Kingdom of Serbia for next five years. He was writing his Diary until 8th Mar 1919. By that time, the Admiral had already joined a small group of foreigners decorated with the most senior Serbian civilian and military honours.

Admiral Troubridge's career was anything but a usual one of a senior British naval officer. Hence his Dairy stands out from all that is to be expected from this genre. His Diary is a valuable testimony to a number of aspects of the Kingdom of Serbia's participation in the WWI. However, this Diary is not about Serbia solely. By mid 1916s, the Admiral substituted his front line duties with a certain type of military diplomatic service. His mission was to mediate between the Serbian and the British military hierarchies. This duty enabled him to meet the most powerful British military and political personalities of the time. Admiral Troubridge was travelling and writing in Italy and France, as well. Therefore, occasionally, his Diary offers almost panoramic perspective of the war.

The Yugoslav historiography learnt about Admiral Troubridge's diary quite late, in fact no earlier than 1988. That year, in the USA, professor Dragojub Zivojinovic informed the public that he was shown some parts of Admiral Troubridge's Diary.³ The Diaries were, up to that point, still with the Troubridges. American historian Charles Fryer gave sections of Admiral Troubridge's manuscript to professor Zivojinovic to read, who did much to save stories of the 1915 British military presence in Serbia from oblivion.⁴ However, professor Zivojinovic did not see the whole manuscript, hence he was forced to draw conclusions on the basis of certain parts of the diary, primarily those referring to the Albanian Golgotha and 1918. This is why his assessment of the Admiral's personality was rather contradictory. Namely, Admiral Troubridge tends to be, from time to time, quite critical towards Serbs and their leadership. This fact is most likely the reason why potential editors have not published this dairy before, hence almost nothing was heard about the diaries in the period between late the 1980s until 2015.

The house in Deligradska Street at Slavija square in Belgrade where Admiral Troubridge lived (McDonald's today). The British officers, Commander Charles Kerr and Admiral's Secretary Henry Fitch lived in the same house

Кућа у Делиградској улици на Славији у Београду где је живео адмирал Трубриџ (данашњи Мек Доналдс). Заједно са Трубриџом у истој кући су живели и британски официри, поручник Чарлс Кер и Трубриџев секретар Хенри Фич

но у оригиналу, већ су сачувани само преписи које је направио Чарлс Фрајер. Дневници су поново заинтересовали домаћу јавност тек 2015. године када је екипа РТС-а предвођена Слађаном Зарић, радећи на документарцу „Срби на Крфу“, наишла на дневник у збиркама лондонског музеја. Због немогућности да се овај обимни дневник објави у целини донета је одлука да се приреде одговарајући изводи како би се домаћој и страном јавности ставио на увид макар део једног потпуно несвакидашњег извора за историју Првог светског рата. На остварењу ове идеје сложено су радили Радио-телевизија Србије, Амбасада Велике Британије у Републици Србији и Министарство одбране Републике Србије.

Дневник адмирала Трубриџа препун је разних информација о ратним процесима и догађајима. То су подаци о ратној свакодневици Београда 1915. године, с посебним нагласком на финесе речног ратовања. Ту су и детаљи о темама за које је иначе тешко наћи историјску грађу, попут стања морала међу војницима и цивилима, шпијунажи и ратним гласинама, међуљудским односима или нпр. о томе како се у рату проводи слободно време. Како је реч о утисцима једног странца који о Србији пре доласка није знао готово ништа, дневник на појединим местима поприма и етнографска обележја.

Поред обиља информација овај дневник носи и једно специфично разумевање Првог светског рата. Према адмиралу Трубриџу догађаји на

The Diary was meanwhile transferred to the Imperial War Museum in London. Several notebooks were not preserved in their original form, but as retyped manuscripts by Charles Fryer. Serbian public interest in the diaries rose in 2015 when an RTS team, led by Ms Sladjana Zaric, while working on the documentary 'Serbs on Corfu', found it in the London museum collections. It was soon obvious that a diary of this considerable size could not be published wholesale, hence the decision was taken that certain parts of it would be edited and translated so that both local and foreign audiences could become acquainted with at least a part of an extraordinary historical recollection from WWI. Radio Television of Serbia, The British Embassy in Serbia and the Ministry of Defence worked hard in order to achieve this outcome.

Admiral Troubridge's diary is full of valuable references to the war, its conduct and events of the time. These are memories of Belgrade in 1915, with an emphasis on the precise descriptions associated with river war fighting. In addition, one can find details relating to certain topics, which history does not often record, such as morale among soldiers and civilians, espionage and war rumours, interpersonal relations or, for example, how people used to spend their leisure time during wartime. When it comes to the impressions of a foreigner, who knew almost nothing about Serbia prior to his arrival, certain elements of the Diary record almost ethnographic features.

The diary conveys a specific view and understanding of the Great War. Admiral Troubridge connects and interrelates events which were occurring throughout the Great War. The War which Serbia took part in in the Balkans, no matter how hard it was from a local perspective, was for the Admiral just another minor action within a much bigger conflict. For the Supreme Command, the Sava and the Danube Rivers were, above all, an additional natural obstacle between Serbia and Austro-Hungary. For Britain, the Danube represented a key location for driving the Ottoman Empire out of the war. Hence, the modest British contribution in the form of eight guns may not mean a lot to the average Serbian, however, on that stretch of the Danube, controlled by the Serbian military, those guns not only significantly reinforced the defence of Belgrade, but prevented any transit activity on the Danube, specifically, any resupply to the Ottoman Empire of necessary munitions from Germany and Austria. Thus, the Diary is invariably posing the question of the Serbian contribution to the allied victory. There is a question as well of the role of the United Kingdom, the world power and its engagement at peripheral fronts. Where should the British military efforts have been focused,

свим фронтовима су повезани и међузависни. Рат који је Србија водила на Балкану, ма како био тежак из локалне перспективе, за адмирала је ипак један мањи рат у оквиру нечег много већег. За српску Врховну команду, Сава и Дунав су пре свега још једна природна препрека између Србије и Аустро-Угарске. За Велику Британију, Дунав је кључно место за изbacивање Отоманске империје из рата. Тако и скромних осам британских топова не значе много негде у унутрашњости Србије. Међутим, на делу обале Дунава који контролише српска војска, ти топови не само да значајно јачају одбрану Београда, већ и онемогућавају сваку пловидбу Дунавом тј. снабдевање Османске империје преко потребном муницијом из Немачке и Аустрије. Самим тим, у дневнику се индиректно поставља и питање доприноса Србије савезничкој победи. Ту је и питање улоге светске силе, Велике Британије и њеног ангажовања на периферним фронтовима. Где треба да буду концентрисани британски војни напори, да ли споредна бојишта штете или помажу?

Дневник намеће и тему о могућностима појединца у хаотичним ратним условима. Од самог уласка Британије у рат адмирал Трубриц се налазио на позицији са које је могао битно да утиче на ток историјских догађаја. У Београду 1915. године, где је имао само шачицу људи или у Медови 1916. године, где је било чак и много горе, он је увек настојао да искористи макар и најмању могућност за активно учествовање у догађајима. У тренуцима када је био свестан да не може да учини ништа он је ипак задржавао своје право да критички расуђује о ономе чему присуствује. Писање дневника у ратним условима није било пуко бележење догађаја. То је била и посебна психолошка потреба. За адмирала Трубрица, као странца, дневник је ретко место приватног простора где је могао да запише оно што није смео јавно да изговори пред својим домаћинима. Трубрицев однос према Србима и Србији прешао је дуг пут од апсолутне неповерљивости до отворених симпатија. Ипак, он никада није постао она врста „српског пријатеља“ који би Србију и Србе некритички хвалио. Као да је ова адмиралова особина значајно допринела томе да буде потпуно заборављен у Србији. Међутим, поставља се најпре питање како је и зашто други човек британске Медитеранске флоте доспео 1915. године на Саву и Дунав.

САВРШЕНА ПОМОРСКА КАРИЈЕРА

Ернест Трубриц рођен је 1862. године, у британској аристократској породици са дугом поморском традицијом. Наиме, један од предака био је и Томас Трубриц (1758–1807), адмирал који је ратовао уз чувеног лорда Хо-

and were those so called minor theatres damaging the overall effort or of assistance to them?

The Diary makes us ponder over what an individual can do in such chaotic war conditions. From the very first day Britain joined the war, Admiral Troubridge's position was such that he could have significantly influenced historic developments. Whether he was in Belgrade in 1915, where he had only few men, or in Medova in 1916, where it was much worse, he had always tried to take even the smallest opportunity to actively participate in events. Even when he was aware that there was nothing he could do, the Admiral withheld his right to critically judge events he was present at. Writing the Diary during this time of operations was not just a pure act of committing events to paper. There was a special psychological need as well. For Admiral Troubridge, his Diary and its pages were a rare private place where he was allowed to write what he could not say in public in front of his hosts. Troubridge's relationship with Serbs and Serbia was initially devoid of any trust but ended with an open sense of respect and even fondness. However, he was never that kind of 'a Serbian friend', who would praise Serbia and Serbs with no reason. It was as if this Admiral's very characteristic significantly contributed to the fact that he was completely forgotten in Serbia. Nonetheless, the first question that poses itself is how and why the second in charge of the British Mediterranean fleet came to the Sava and the Danube in 1915.

A PERFECT NAVAL CAREER

Ernest Troubridge was born in 1862 to an aristocratic British family with a long naval tradition. Thomas Troubridge (1758–1807) was one of his ancestors, the Admiral who fought side by side with the famous Lord Horatio Nelson, earning a Baronet and the title 'Sir' for the family. Ernest Troubridge continued the tradition joining the Royal Navy as a cadet when he was only 13 years old, in 1875. His naval career advanced as it was expected. He became Lieutenant in 1884 and the Navy Commander in 1895. He served, by accident, on the same ship as the English Prince George who would later unexpectedly become the King. This acquaintance would prove important in the period between 1916–1918, when discussions were formulated over the future of the Salonika Front.

Officer Troubridge earned his first decoration in a rather unusual way. Namely, one of the sailors, who could not swim, fell into the sea. Troubridge

Sa bratom Tomom, 1875. godina
Sa braћom Tomom, 1875. godina

рација Нелсона и који је за породицу заслужио титулу „сер“. Ернест Трубриц је наставио традицију поставши кадет у морнарици са 13 година, 1875. године. Његова поморска каријера напредовала како је и очекивано. Чин поручника стекао је 1884. године, а затим је чин командера (заповедника фрегате) 1895. године. Пуким случајем служио је на истом броду као и енглески принц Џорџ, који ће касније неочекивано постати енглески краљ. Ово познанство показаће се од велике важности 1916–1918. године, када се буде расправљало о будућности Солунског фронта.

Своје прво одликовање официр Трубриц заслужио је на веома необичајан начин. Наиме, један од морнара, који је био непливач, упао је у

море. Трубриц је одмах скочио у воду и спасао дављеника. За ово дело добио је посебно цењену морнаричку медаљу „За спасавање живота“ (*Life savings Medal*). Чин поморског капетана стекао је 1901. године, а 1907. године командовао је бојним бродом „Queen“. У његовом досијеу низале су се позитивне оцене. Његов претпостављени, адмирал Друри, 1908. године писао је да је Трубриц „сјајан пример одличног поморског официра“.⁵

Претпостављени су, поред његове храбрости, приметили и његову тактичност, па су уследиле и дужности дипломатске природе. Најпре, годину дана проводи као поморски аташе у Бечу, а затим одлази у Мадрид (1902). Потом се сели у Јапан, такође као поморски аташе. Стигао је баш у време да присуствује руско-јапанском рату (1904–1905), по многима првом модерном сукобу у историји. Штавише, капетану Трубрицу дозвољено је да буде на јапанским бродовима током трајања ратних операција. О овом времену сведочи и низ јапанских високих одликовања која се чувају у породичној збирци. Ернест Трубриц радио је током 1910–1911 и као лични секретар Првог лорда Адмиралитета, најпре Реџиналда Мек Кина, а затим и Винстона Черчила. Ту је стекао увид у у целокупно функционисање британске морнарице широм света. Чин контраадмирала

immediately jumped and saved him from drowning. He was awarded a very special naval medal for this act, *Life saving Medal*. He was promoted to the rank of Captain in 1901, and commanded the battleship *HMS Queen* in 1907. Only positive assessment were to be recorded in his personnel file. His superior, Admiral Drury, wrote in 1908 that Troubridge is 'an excellent example of a splendid naval officer.'⁵

His superior spotted his patience beside his courage, hence duties of a diplomatic nature ensued. Firstly he spent a year as a naval attaché in Vienna, followed by a posting to Madrid in 1902 after which he moved to Japan as a naval attaché again. He arrived at the time of the Russian – Japanese war (1904–1905), considered by many as the first modern naval conflict in history. Captain Troubridge was allowed to embark on the Japanese ships during this war, and a number of high-ranking Japanese decorations, witnessing this period, have been kept in the family collection. Ernest Troubridge worked, in the course of 1910–1911, as a personal secretary to the First Lord of Admiralty, first Reginald McKenna, followed by Winston Churchill. He obtained there, an insight into the strategic functioning of the British Navy around the world. He was promoted into the rank of Rear Admiral in 1911 and was a member of the British Naval Command in 1912–1913.⁶

Ser Ernest Troubridge as a young officer with The Royal Humane Society medal for life saving operation

Сер Ернест Трубриц као млади официр са медаљом „За спасавање животиња“

A MAN WHO LOST "GOBBEN"

As the Commander of the first squadron of the Mediterranean fleet cruisers, he July 1914 crisis found an experienced Rear Admiral Troubridge in one of the most important places for Royal Navy operations. When receiving orders

стекао је 1911. године, а током 1912–1913 био је члан Британске поморске команде.⁶

Јулска криза затекла је већ искусног контраадмирала Трубрица на једном од најважнијих места у британској морнарици. Био је заповедник Прве ескадре крстарица Медитеранске флоте. У првим данима рата, контраадмирал Трубриц нашао се у средишту једне од највећих контроверзи с почетка Првог светског рата. Наиме, Трубриц је 30. јула 1914. године примио наређење у коме се наглашавало да је његов главни задатак заштити француских траспорта који су се кретали из Африке ка Марсељу.

У то време ни Антанта ни Централне силе нису придавале пресудну важност Медитерану. Сукоб великог стила очекивао се у Северном мору. Међутим, у Медитерану се налазила и група немачких бродова, предвођена *Гебеном*, крстарицом нове класе. Био је то најбржи брод у Медитерану и неупоредиво јачи од британски бродова истог типа. Постајала је бојазан да би *Гебен* могао напасти француске конвоје пре него покуша да се пробије кроз Гибралтар. Ситуација је тих предратних дана била нејасна и по питању држања аустроугарске и италијанске морнарице.

Трећег августа Француска и Немачка биле су у рату. Наредног дана у поноћ, Велика Британија је објавила рат Немачкој. У томе тренутку Трубрицева ескадра била је најближа немачким бродовима који су били недалеко од уласка у Јадранско море. Међутим, Трубрицу је наређено да избегава сукоб са *Гебеном*, „осим у случају да процени да располаже надмоћним снагама у односу на противника“. Овако нејасно наређење створило је бројне проблеме. У раним јутарњим часовима шестог августа 1914. године, након консултација са својим официрима, контраадмирал Трубриц је одлучио да обустави потеру за *Гебеном* и тиме избегне борбу.

Британски адмиралитет као и читава британска јавност били су ужаснути. Испоставило се да је Адмиралитет желео да се *Гебен* уништи по сваку цену. Први лорд Адмиралитета, Винстон Черчил, изјавио је „да бекство Гебена мора заувек остати срамна епизода из рата“.⁷ Догађај је имао и огромне стратешке последице. Наиме, упркос очекивањима да ће немачки бродови покушати да се пробију кроз Гибралтар, они су стигли у Константинопољ. Ту је извршена фиктивна продаја бродова Османском царству. Сматра се да је ова врста војне помоћи значајно утицала на одлуку Отоманске Турске да уђе у рат на страни Централних сила новембра 1914. године.

on 30th July 1914 stating that the protection of French transporters on their way from Africa to Marseille was his main task, Rear Admiral Troubridge found himself in the centre of one of the largest controversies in WWI.

Neither the Entente nor the Central powers did attribute any central importance to the Mediterranean. The key naval conflicts were expected to take place at the North Sea. However, there was a group of German ships in the Mediterranean, led by SMS Goeben, a new class cruiser. It was the fastest ship in the Mediterranean and incomparably stronger than the British ships of the same calibre. It was feared that Goeben could have attacked the French convoys prior to trying to break out from Gibraltar. The situation itself, during those pre-war days was vague and uncertain when it came to the stands of the Austro-Hungarian and Italian navies.

On 3rd August, France and Germany were at war. The following day at midnight, Great Britain declared war on Germany. At that very moment Troubridge's squadron was the closest to the German ships, not far away from the Adriatic Sea entry point. However, Troubridge was ordered to avoid an open conflict with Goeben, 'unless in case he assessed he had more powerful forces available than his opponent'. Such an ambiguous order provoked a number of problems. In early hours of 6th Aug 1914, following the consultations with his officers, Rear Admiral Troubridge decided to stop chasing Goeben and thus avoid the fight.

The British Admiralty, as well as the British public, were appalled. It turned out that the Admiralty wanted Goeben destroyed at any price. The First Lord of Admiralty, Winston Churchill, said that 'the escape of Goeben will always remain a shameful episode from the war'.⁷ This event had significant strategic consequences. Despite expectations that German ships would try to break through via Gibraltar, they got as far as Constantinople. There the ships were fictitiously sold to the Ottoman Empire. It is believed that this kind of military assistance had a significant influence on the decision of the Ottoman Turkey to join the war on the Central Powers side in November, 1914.

The Russian diplomat Count Trubetzki recorded the shock of the Russian Supreme Command when it discovered that Goeben was now part of the Ottoman Navy. The Black Sea forces' ratio had completely changed. British-Russian relations were disturbed as well since many Russians believed that the British had allowed the German ships to pass on freely. No sooner than 29th October, Goeben bombed Odessa.⁸

Even today historians cannot fully agree over Troubridge's decision. Those who believe he could have acted differently, say that Troubridge, despite the

Ernest Troubridge was a Personal Secretary to Winston Churchill, the First Lord of the Admiralty at that time. London before the First World War

Ернест Трубриџ био је лични секретар Винстона Черчила, тада првог лорда Адмиралитетa. Лондон пре Првог светског рата

Руски дипломата гроф Трубецкој писао је о запрепашћености која је завладала у руској Врховној команди на вест да је *Гебен* постао део отоманске морнарице. Однос снага у Црном мору био је у потпуности промењен. Поремећени су и британско-руски односи јер су многи у Русији веровали да су Британци намерно пропустили немачке бродове. У сваком случају, већ 29. октобра *Гебен* је бомбардовао Одесу.⁸

Трубрицева одлука и данас дели историчаре. Они који верују да је могао другачије наводе да је Трубриџ, упркос чињеници да су немачки бродови били боље оклопљени и са топовима већег димензиона, свакако морао „да у духу британске поморске традиције“ нападне и окуша срећу. Ипак, они који стају на страну адмирала Трубриџа истичу да би британски бродови били уништени један по један, пре него што би *Гебен* и дошао у домет њихових топова. Притом, борба би се одиграла по одличном времену што би само било од користи немачким морнарима. Било је очигледно да се развој ратне технике испречио пред традиционалну британску смелост на мору, а да је Трубриџ био међу првима који су ову промену осетили на својој кожи. Уосталом, како су многи истицали, Трубриџ никада није примио јасна наређења Адмиралитета да мора по сваку цену да

fact that the German ships were better armoured and with the higher range guns, should have attacked and tried his luck 'in the spirit of the British naval tradition'. However, those who support Admiral Troubridge's decision, underline the fact that the British ships would have been destroyed one by one, even before Goeben would have got into their range. Moreover, the fight itself would have taken place in excellent weather conditions, which better suited the German sailors. Up to this point, developments in strategic war art were underpinned by traditional British audacity at sea. Troubridge was among the first ones who felt this strategy change. In addition, as many people tend to emphasise, Troubridge never received clear orders from the Admiralty saying that Goeben has to be stopped at any price. Nonetheless, Troubridge's critics point out that he himself never used the opportunity to ask for clarification of earlier confusing orders from the Admiralty.

Upon his return to Malta, the Rear Admiral was summoned to a disciplinary hearing and then brought to the Court of Inquiry. Such developments were largely shameful. Only two military ship commanders were brought to the court in the previous 40 years. Moreover, Troubridge faced serious charges of 'from negligence or through other default, forbear to pursue the charge of His Imperial German Majesty's ship 'Goeben', being an enemy when fleeing'.⁹ There were attempts to include cowardice in the charges; however the prosecutor declined to include those highly emotive words, since Troubridge's courage was well known.

Following the trial, from 5–9th November 1914, the Court of Inquiry dismissed the charges. It was believed that Troubridge's famous defence lawyer Lesley Scott was greatly assisted in this outcome. Nonetheless, even though he was officially not guilty, Troubridge remained in many ways guilty in the eyes of the public. The trial was carried out in private, hence the defence arguments were not ever published. The First Lord of Admiralty, Winston Churchill was disappointed with this liberating court's decision, and worked to ensure that Troubridge was never again given command at sea. He informed Troubridge that a special duty was waiting for him 'in a very dangerous place'. Only when Troubridge said he would accept any order did he realise that he was commissioned to serve in Belgrade.¹⁰

THE BRITS IN BELGRADE

One could say that contacts between the United Kingdom and Serbia were not very good before 1914. The fact that the British capital was invested in only